

Seat No. : _____

NO-119
December-2015
M.A., Sem.-I
401 : Psychology
(Adv. Experimental Psychology)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

સૂચના : (1) દરેક પ્રશ્નનાં ગુણ સરખાં છે.

(2) ઉત્તરવહીમાં પ્રશ્નપત્રના ક્રમાંક પ્રમાણે જ ઉત્તર નંબર આપવો.

1. (A) આનુભાવિક સંશોધનનાં પ્રકારો સદૃષ્ટાંત સમજાવો.

અથવા

પ્રાયોગિક મનોવિજ્ઞાનમાં સૈદ્ધાંતિક સંશોધનનું મહત્ત્વ સમજાવો.

(B) પરિવર્તનનાં પ્રકાર તરીકે સ્વતંત્ર અને પ્રસ્તુત પરિવર્તનો ખ્યાલ સ્પષ્ટ કરો.

અથવા

સતત અને અસતત પરિવર્ત્યો ઉદાહરણસહિત સમજાવો.

2. (A) વિધેય સંબંધિત પ્રસ્તુત પરિવર્તનું વર્ણન કરો.

અથવા

પ્રયોગ યોજના એટલે શું ? પ્રયોગ યોજનાનાં પ્રકારો વિશે ચર્ચા કરો.

(B) અલગ જૂથ યોજનામાં પરિસ્થિતિજન્ય પ્રસ્તુત પરિવર્તનનાં નિયંત્રણની પ્રયુક્તિઓ વર્ણવો.

અથવા

એક જૂથ યોજનામાં આનુક્રમિક પ્રસ્તુત પરિવર્તનનાં નિયંત્રણ તરીકે પ્રતિસમતુલનની પ્રયુક્તિ સમજાવો.

3. (A) મનોભૌતિકશાસ્ત્રની પાયાની સંકલ્પનાઓ સમજાવો.

અથવા

લઘુતમ ફેરફારની પદ્ધતિ દ્વારા નિરપેક્ષ ઉંબર શોધવાની રીત ચર્ચો.

(B) સરેરાશ ભૂલની પદ્ધતિ વર્ણવો.

અથવા

સ્થિર ઉદ્દીપક પદ્ધતિ દ્વારા ભેદક ઉંબર શોધવાની રીત સમજાવો.

4. (A) શાબ્દિક શિક્ષણનાં પાયાનાં નિર્ધારકો વિશે સમજૂતી આપો.

અથવા

શાબ્દિક શિક્ષણનાં પ્રયોગોમાં પ્રયોગ-પાત્રને અપાતા કાર્યો વિશે ચર્ચા કરો.

(B) ધારણનાં માપનની રીતો સમજાવો.

અથવા

વિસ્મરણમાં વિક્ષેપનાં પ્રકારો સમજાવો.

5. એક-બે વાક્યોમાં ઉત્તર આપો :

- (1) સંશોધનની ડી'એમેટોએ આપેલ વ્યાખ્યા લખો.
- (2) પ્રયોગની લાક્ષણિકતાઓ જણાવો.
- (3) ગુણાત્મક અને સંખ્યાત્મક પરિવર્ત્ય એટલે શું ?
- (4) મેચીંગ ટેકનિક એટલે શું ?
- (5) આનુક્રમિક પ્રસ્તુત પરિવર્ત્યની અસરો જણાવો.
- (6) પરિવર્ત્ય ભૂલ અને સ્થિર ભૂલ એટલે શું ?
- (7) સંવેદનશીલતાનાં પ્રકારો જણાવો.
- (8) PSE એટલે શું ?
- (9) અચોક્કસતાનો ગાળો એટલે શું ?
- (10) શાબ્દિક શિક્ષણની વ્યાખ્યા આપો.
- (11) પૂર્વપેક્ષણ પદ્ધતિ એટલે શું ?
- (12) અર્થહીન પદોને શાબ્દિક શિક્ષણનાં પ્રયોગોમાં કેમ સામેલ કરાયા ?
- (13) સ્મૃતિનાં પ્રકારો જણાવો.
- (14) વિસ્મરણની વ્યાખ્યા આપો.

Seat No. : _____

NO-119
December-2015
M.A., Sem.-I
401 : Psychology
(Adv. Experimental Psychology)

Time : 3 Hours]

[Max. Marks : 70

- Instructions :** (1) All questions carry equal marks.
(2) Mention the same question number as mentioned in question paper.

1. (A) Explain the types of Empirical Research with example.

OR

Explain the importance of theoretical research in experimental psychology.

- (B) Clarify the concepts of independent and relevant variables as types of variables.

OR

Explain continuous and discontinuous variables with examples.

2. (A) Describe in detail the subject relevant variables.

OR

What is experimental design ? Discuss the types of experimental design.

- (B) Discuss the technique of control of situational relevant variables in separate Group Design.

OR

Explain counterbalancing as a technique of control of sequence relevant variable in single group design.

3. (A) Explain the basic concepts of psychophysics.

OR

Discuss the method of minimal changes for measuring absolute threshold.

- (B) Describe the method of Average Error.

OR

Explain the method of constant stimuli for measuring differential threshold.

4. (A) Explain the basic determinants of verbal learning.

OR

Discuss the tasks assigned to the subjects in verbal learning experiments.

- (B) Explain the measures of retention.

OR

Explain the types of inhibition in forgetting.

5. Answer in **one-two** sentences each :

- (1) Define Research as given by D'Amato.
 - (2) Mention the characteristics of Experiment.
 - (3) What are qualitative and quantitative variables ?
 - (4) What is meant by Matching Technique ?
 - (5) Mention the effects of sequential relevant variables.
 - (6) What is variables error and constant error ?
 - (7) Mention the types of sensitivity.
 - (8) What is PSE ?
 - (9) What is interval of uncertainty ?
 - (10) Define verbal learning.
 - (11) What is method of anticipation ?
 - (12) Why were non-sense syllables included in verbal learning experiments ?
 - (13) Mention types of memory.
 - (14) Define Forgetting.
-